

پیام مرجع عالیقدر حضرت آیت الله العظمی سبحانی

برای همایش ملی «تغییرات جمعیتی و نقش آن در تحولات مختلف جامعه»

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الله تبارک و تعالی: «و یمددکم بأموال و بنین» صدق الله العلی العظیم

پیش از ورود به موضوع همایش، از همه شخصیت‌های علمی که این فضای روحانی را پدید آورده‌اند تا پیرامون یکی از مسائل مهم کشور، بحث و گفت‌وگو شود، صمیمانه تشکر می‌نمایم.

مسأله «کنترل جمعیت»، یا تنظیم خانواده یا «سیاست‌های مربوط به جمعیت»، از جهات گوناگونی مایه بحث و بررسی است. چه بهتر نخست، دیدگاه وحی الهی را در این مورد، بازگو کنیم سپس به جهات دیگر، به صورت فشرده بپردازیم. از نظر قرآن، اگر جامعه، خود را از گناه و آلودگی پاک سازد، مشمول الطاف الهی می‌گردد که یکی از آن‌ها فزونی اولاد است. چنان که می‌فرماید:

«و یمددکم بأموال و بنین» (۱)

وحی الهی وجود فرزندان را مایه زینت زندگی دانسته و می‌فرماید:

«المال و البنون زینه الحیاه الدنیا ...» (۲)

رسول خدا(ص) پر فرزندى همسر را یکی از صفات برجسته زن می‌داند و می‌فرماید:

«إن خیر نساءکم الولود، الودود، العفیفه» (۳)

باز رسول خدا(ص) فزونی امت اسلامی را مایه مباهات خویش در روز رستاخیز می‌شمارد و می‌فرماید:

«تزوجوا بکراً و لوداً فإنی أباهی بکم الأمم یوم القیامه» (۴)

موضوع معیشت و اشتغال و تحصیل و مسکن که دستاویز طرفداران کاهش جمعیت شده، از نظر وحی الهی، حل شده است. قرآن آشکارا می‌گوید که خدا ضامن روزی هر جنبنده‌ای است، چنانکه می‌فرماید:

«و ما من دابه فی الأرض إلا علی الله رزقها» (۵)

در جایی که او ضامن روزی هر جنبنده‌ای است طبعاً روزی انسان را که برای هدف خاصی آفریده شده به طریق اولی ضامن است.

اگر در برهی از جوامع، فقر دیده می‌شود، ناشی از سوءمدیریت آن جامعه یا جوامع بشری است، آن‌جا که گروهی همه چیز را در انحصار خود گرفته و برای گروه دیگر حق حیات قائل نیستند. امیر مؤمنان(ع) می‌فرماید:

« فما جاع فقیر إلا بما متع به غنی» (۶)

مزایای فزونی جمعیت

مزایای فزونی جمعیت بیش از آن است که در این پیام کوتاه یادآور شوم، تنها به بعضی از آن‌ها اشاره می‌کنم:

۱. رونق اقتصادی و نشاط تجارت و صنعت و کشاورزی و دیگر فعالیت‌های درآمدزا، مرهون رشد جمعیت است. هرگاه جمعیت، رشد منفی به خود بگیرد و اکثریت اعضای جامعه را پیران از کارافتاده تشکیل دهد، رونق اقتصادی از دست رفته و چرخه

اقتصاد، دچار رکود می‌گردد، و لذا جامعه‌هایی که امروز به کاهش جمعیت روبرو هستند برای مهاجرت جوانان کشورهای دیگر برنامه‌ریزی کرده تا آن‌جا که کانادا، درهای خود را برای مهاجرت گشوده، حتی برای هر فرزندی ۷۵۰۰ دلار نقد، جایزه تعیین کرده است. درست در مقابل سیاست پازنده ساله ما که برای کاهش جمعیت، جایزه تعیین کردیم، بین تفاوت ره از کجایت تا به کجا؟

۲. نظام ما نظام اسلامی است که برای جهان استکبار، قابل پذیرش نیست و لذا پیوسته برای ما ایجاد مزاحمت کرده و هم اکنون، اوباما می‌گوید: «گزینه حمله نظامی روی میز من است». پاسخگوی این حمله‌های احتمالی کیست؟ آیا با جمعیت پیر و نیمه پیر می‌توان پاسخ حمله زمینی و هوایی و دریایی دشمنان بی‌شمار را داد؟

همگان به خاطر داریم که صدام سرکرده استکبار جهانی به کمک کشورهای غربی، منطقه عظیمی از کشور را اشغال کرد و مدعی مالکیت آن بود. آن‌چه که توانست این کشور را از خطر نجات دهد، نیروی جوان بود. در غیر این صورت، بخش عظیمی از کشور که رگ‌های حیاتی آن را تشکیل می‌دهد، از دست رفته بود.

۳. نشاط خانواده بستگی به فزونی اولاد دارد، تک اولادی و یا جفت اولادی تا مدتی نشاط بخش زندگی زوجین است. پس از رشد، هر یک جدا شده، محیط خانواده، یک محیط خاموش و مرده به نظر می‌رسد و لذا در گذشته نشاط زندگی بر غالب خانواده حتی تهیدستان بیشتر حاکم بود ولی حالا پدر و مادر در دوران پیری که قدرت خود را از دست داده‌اند، باید به خانه پیران منتقل شوند ولی در صورت فزونی اولاد، آنان به نوبت به داد پدر و مادر می‌رسند.

عوامل کاهش جمعیت

عوامل کاهش جمعیت را می‌توان در امور ذیل خلاصه کرد:

۱. مسأله معیشت و پیامدهای آن است در حالی که اگر چشم خود را باز کنیم می‌بینیم که فزونی جمعیت نه تنها ملازم با فقر نیست، بلکه مایه حرکت چرخه اقتصادی است. چین با یک جمعیت یک میلیارد و دویست میلیونی، زندگی آبرومندانه‌ای دارد و جهان سرمایه‌داری را به دلیل فراوانی تولیدات خود به مخاطره افکنده است.

البته این (مشکل معیشتی) یک روی قضیه است. آن‌چه که به ما رسیده این است که:

«رئیس انجمن تنظیم خانواده در سال ۱۳۷۶ تصریح کرده بود که انجمن‌های تنظیم خانواده جمهوری اسلامی از نظر مادی به کمک‌های فدراسیون جهانی انجمن‌های تنظیم خانواده متکی است و تا به حال کمک‌های مالی از مدیران کشورمان دریافت نکرده‌ایم، تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل. غرب هیچ‌گاه بدون چشم‌داشت، به کشوری کمک نمی‌کند.

این جهان سرمایه‌داری است که اگر منافع خود را در کاهش جمعیت بداند، روی آن سرمایه‌گذاری می‌کند و اگر در فزونی جمعیت ببیند آن را ترویج می‌دهد و هرگز در فکر کشورهای جهان سوم نیست.

۲. به رایگان در اختیار نهادن وسائل کنترل جمعیت، از عوامل دیگری است که به این موضوع کمک می‌کند.

۳. اشتغال زنان در ادارات، نهادها، کارگاه‌ها و دیگر جاها، سبب کاهش جمعیت می‌باشد. امیرمؤمنان(ع) می‌فرماید:

«المرأة ریحانة و لیست بقهرمانه» (۷)

«زن گل سر سبد زندگی است و مسئول دخل و خرج زندگی نیست»

۴. سرگرمی‌های متنوع، از حضور در پارک‌ها، سینماها، جشن‌ها، سبب کاهش جمعیت است، زیرا دوران حاملگی و تربیت بیش از یک فرزند، سبب گرفتاری است و با این سرگرمی‌ها سازگار نیست.

پیامدهای ناگوار کاهش جمعیت

۱. تنظیم خانواده به معنی کاهش جمعیت، در همه استان‌ها یکسان اجرا نشد، استان‌های شیعی از آن استقبال کردند ولی استان‌های دیگر بر عکس، و بر فزونی جمعیت اصرار ورزیدند و لذا در خبرها آمده است: در سال جاری در شهرک رضویه شهرستان مشهد، در ثبت نام دانش‌آموزان مقطع اول ابتدایی مدارس این شهر ۶۰ درصد اهل تسنن و ۴۰ درصد شیعه هستند. این خود یک نوع هشدار برای نظام است.

۲. گزارش‌های رسمی حاکی از این است که فعلا هر دو نفر که دعوت حق را لبیک می‌گویند، ۱/۷ نفر جانشین دارند و بدین معنا جمعیت ما رشد منفی دارد، حتی جای دو نفر را درست پر نمی‌کنند.

راهکار و جبران مافات

اینجانب امیدوار است که در کمیسیون هایش راهکارهاب جبران این رشد منفی، مورد بحث و بررسی قرار گیرد ولی یادآور می‌شوم که وزارت بهداشت و درمان، در این مورد نقش کلیدی دارد و آن این که مراقب باشد مبادا در داخل وزارتخانه کسانی باشند که بخواهند بار دیگر این موضوع را تمدید کنند و بر خلاف منویات مقام معظم رهبری و خواسته همه علما و روحانیون، آن سیاست قبلی را ادامه دهند.

من در پایان با این پیام کوتاه خواستم در این همایش به عنوان یک خدمت‌گزار، مشارکت داشته باشم. ان شاء الله به نتایج درخشانی دست خواهیم یافت. و راهکارهای مناسب و سیاست‌های دوراندیشانه‌ای در مورد جمعیت در پیش گیرند.

قم - موسسه امام صادق(ع)

جعفر سبحانی ۱۳۹۲/۸/۷

(۱). سوره نوح، آیه ۱۲

(۲). سوره کهف، آیه ۴۶

(۳) وسائل الشیعه، باب ۶، از ابواب مقدمات نکاح، حدیث ۲

(۴) همان، باب ۱۵ ابواب مقدمات نکاح، حدیث ۱

(۵). سوره هود، آیه ۶

(۶). نهج البلاغه، کلمات قصار ۳۲۸

(۷). نهج البلاغه، بخش نامه‌ها، شماره ۳۱

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.